

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/176/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200529
Dátum vydania rozhodnutia:	08.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200529.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: G.O., bytom E., L., právne zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom v Starej Ľubovni, Okružná č. 871/65, pracovisko Poprad, Mnoheľova č. 17, proti odporkyni: Okresný úrad Kežmarok (pôvodne Správa katastra Kežmarok,) Baštová č. 16/A, za účasti: Q. X., bytom U., W., právne zastúpený JUDr. Gáborom Szárazom, AK Stará Ľubovňa, Garbiarska č. 20, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. V 1927/2011 zo dňa 2.5.2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Sp/12/2012-27 zo dňa 11.9.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Sp/12/2012-27 zo dňa 11.9.2012 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi a zúčastnenej osobe Q. X. náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

I

Predmet konania

Krajský súd v Prešove vyššie označeným rozsudkom v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa potvrdil rozhodnutie odporkyne č. V 1927/2011 zo dňa 2.5.2011 o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy zo dňa 28.10.2011 a dodatku k nej zo dňa 11.1.2012, uzavretej medzi Q. X. ako predávajúcim a G.O. ako kupujúcim, postupom podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“).

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo námietky navrhovateľa uvedené v opravnom prostriedku vyhodnotil

ako nedôvodné.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že v rámci konania bolo prípustné preskúmať aj postup správy katastra v katastrálnom konaní vedenom pod sp. zn. V 1914/2011. K navrhovateľom tvrdenej nezákonnosti správneho rozhodnutia krajský súd uviedol, že navrhovateľ sám neuviedol, ktoré konkrétne ustanovenie katastrálneho zákona, resp. iného právneho predpisu bolo správnym rozhodnutím porušené. Dodal, že navrhovateľ argumentoval príspevkom uverejneným v časopise „Zo súdnej praxe“, ktorý bol však v neskoršom období judikatúrou Najvyššieho súdu prekonaný.

Krajský súd ďalej poukázal na znenie § 31 ods. 1 katastrálneho zákona a na skutočnosť, že v postupe správy katastra, ktorá po úmrtí neb. W. X. prerušila vkladové konania, nezistil žiadne pochybenie, pretože úmrtie účastníčky darovacej zmluvy bolo skutkovou okolnosťou, ktorá mohla mať vplyv na povolenie vkladu. Zdôraznil, že v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia bolo povinnosťou správy katastra preskúmať zmluvu aj z toho hľadiska, či prevodca, teda Q. X., bol oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou. Správa katastra správne skonštatovala, že vzhľadom na realizované konanie o dedičstve po neb. W. X. prevodca Q. X. už vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v celosti nebol, nebol teda ani oprávneným nakladať s nehnuteľnosťou vcelku, pretože na základe osvedčenia o dedičstve po neb. W. X. sa stal len spoluvlastníkom predmetného bytu v podiele.

Krajský súd dôvodil, že v zmysle § 31 ods. 3 katastrálneho zákona správa katastra vklad povolí, ak sú podmienky na vklad splnené, inak návrh zamietne. Zdôraznil, že z uvedeného bolo nesporné, že povoliť vklad iba v časti nie je prípustné.

Námietku navrhovateľa, že na predmetné konanie sa nevzťahuje katastrálny zákon, označil za absurdnú, keďže je nepochybné, že išlo o vkladové konanie a aplikovať iný procesný predpis (Správny poriadok) je prípustné iba v prípade, ak katastrálny zákon nemá osobitné ustanovenia.

II

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci krajskému súdu na nové konanie.

Krajskému súdu vytýkal, že sa vôbec nevysporiadal s jeho námietkami, najmä s tým, že správa katastra nepostupovala v danej veci v súlade so zákonom a príslušnými právnymi predpismi, ak návrh na vklad v konaní vedenom pod č. V 1914/2011 zamietla v celom rozsahu, pretože i keď odvolateľ ako právny nástupca prevodcu splýnul so zmluvným nadobúdateľom, čím podľa § 584 Občianskeho zákonníka došlo k splynutiu práv a povinností prevodcu a nadobúdateľa, následkom ktorého je zánik viazanosti zmluvnými prejavmi podľa zmluvy o prevode nehnuteľností, okrem neho prešlo vlastnícke právo k daným nehnuteľnostiam aj na Q. R., sestru účastníka konania Q. X., ako spoluvlastníčku predmetnej nehnuteľnosti a tým podľa navrhovateľa nastal právny stav, kde nie všetci nadobúdatelia boli právnymi nástupcami prevodkyne a teda nadobúdateľom bola aj tretia osoba, v tomto prípade p. R. a v takomto prípade katastrálny orgán mal zamietnuť návrh na vklad voči právnemu nástupcovi prevodcu, teda odvolávateľovi, pričom voči tretej osobe, t.j. p. R. mal vklad povoliť. Navrhovateľ tvrdil, že predmetom prevodu po skončení dedičského konania po neb. W. X. bol už len spoluvlastnícky podiel p. R., a to ako celok, ktorého sa vkladové konanie po skončení dedičského konania malo týkať, pričom titulom právoplatného uznesenia o dedičstve dňa 27.1.2012 sa stal podiel odvolávateľa bezpredmetný a na základe tejto skutočnosti sa predmetom katastrálneho konania mal stať výlučne spoluvlastnícky podiel p. R., ktorý bol v tom čase predmetom rozhodovania správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva v konaní vedenom pod V 1914/2011.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že správny orgán návrh na vklad zamietol, kde na takéto konanie mal správny orgán dôvod, a to ten, že Q. X. ako zmluvný nadobúdateľ - obdarovaný nadobudol vlastníctvo prevodcu dedením ešte pred vkladom do katastra nehnuteľnosti. Nakoľko sa už vklad podľa súčasnej právnej

úpravy katastrálneho zákona nedá povoliť čiastočne, stačí na zamietnutie návrhu na vklad, ak dôjde k splynutiu len v časti zmluvy. Navrhovateľ správe katastra vytýkal, že sporné rozhodnutie V 1914/2011 o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva zo dňa 7.2.2012 doručila len účastníkom a to Q. X. a Q. R. napriek tomu, že v čase vydávania tohto rozhodnutia vedela, že daná nehnuteľnosť bola predmetom ďalšieho vkladového konania, vedeného pod č. V 1927/2011, ktorého účastníkom bol aj navrhovateľ ako kupujúci a Q. X. ako predávajúci, a že z dôvodu zamietnutia návrhu na vklad vo veci V 1914/2011 bude zamietnutý aj návrh na vklad V 1927/2011. Obe vkladové konania riešila a rozhodovala na správe katastra tá istá osoba. Podľa navrhovateľa mala odporkyňa rozhodnutie č. V 1914/2011 zo dňa 7.2.2012 doručiť aj jemu ako účastníkovi správneho konania v zmysle ustanovenia § 14 ods.1 Správneho priadku a to z dôvodu, že v čase vydávania tohto rozhodnutia vedela, že prebiehalo aj konanie pod č. V 1927/2011, ktorého priamo účastníkom zmluvy bol navrhovateľ a teda že rozhodnutie sa dotýkalo aj jeho práv ako kupujúceho, ktorý zaplatil za nehnuteľnosť kúpnu cenu.

III

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporkyne a účastníka konania Q. X. k odvolaniu navrhovateľa

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla rozsudok krajského súdu o potvrdení jeho rozhodnutia ako vecne správny potvrdiť. Vyjadrila názor, že rozhodnutie príslušného súdu bolo správne a krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa.

K odvolacím námietkam navrhovateľa uviedla, že účastníčka darovacej zmluvy - daryňa W. X. zomrela dňa 3.12.2011, teda pred vydaním rozhodnutia o vklade vlastníckeho práva, čím stratila spôsobilosť byť účastníčkou konania, pretože spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Uviedla, že ak právny nástupca (dedič) prevodcu splyva so zmluvným nadobúdateľom v zmysle § 584 Občianskeho zákonníka, tak dôjde k splynutiu práv a povinností prevodcu a nadobúdateľa, následkom ktorého je zánik viazanosti zmluvnými prejavmi podľa zmluvy o prevode nehnuteľností. V zmysle § 31 ods. 3 katastrálneho zákona tu bol teda dôvod na zamietnutie návrhu na vklad, pretože zmluvný nadobúdateľ - obdarovaný Q. X. nadobudol vlastníctvo prevodcu dedením ešte pred vkladom do katastra nehnuteľností. Nakoľko sa už vklad podľa súčasnej právnej úpravy katastrálneho zákona nedá povoliť čiastočne, stačilo na zamietnutie návrhu na vklad, že došlo k splynutiu len v časti zmluvy.

K námietke navrhovateľa, že obe vkladové konania V 1914/11 a V 1927/11 spolu súviseli a preto mala správa katastra doručiť aj odvolateľovi rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad vo veci darovacej zmluvy pod číslom konania V 1914/11 odporkyňa uviedla, že pojem účastníka konania je v SP vymedzený veľmi všeobecne. V katastrálnych konaniach sa však aplikuje ustanovenie katastrálneho zákona (§ 30 ods. 1), v zmysle ktorého je účastníkom konania o povolení vkladu ten, kto je účastníkom právneho úkonu, na základe ktorého sa má vklad povoliť. Pre účely konania o vklade je teda potrebné zúžiť pojem účastníka konania oproti všeobecnej právnej úprave správneho konania len na účastníkov právneho úkonu.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril aj účastník konania Q. X., ktorý navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania. Vo vyjadrení sa stotožnil s názorom správy katastra aj krajského súdu, že správny orgán nemohol povoliť vklad len čiastočne v dôsledku splynutia len časti zmluvy, pretože takéto čiastočné povolenie vkladu katastrálny zákon nepozná.

IV

Argumentácia rozhodnutia správneho orgánu

V tomto konaní preskúmaným rozhodnutím odporkyňa zamietla návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy zo dňa 28.10.2011 a dodatku k nej zo dňa 11.1.2012, ktorá bola uzavretá medzi Q. X. ako predávajúcim a G.O. ako kupujúcim. Svoje rozhodnutie správa katastra odôvodnila tým, že dňa 31.10.2011 jej bol doručený návrh na vklad uvedenej kúpnej zmluvy, podľa

ktorej boli predmetom zmluvy nehnuteľností zapísané na LV č. XXXX, katastrálne územie W., a to byt č. 1 na prvom poschodí bytového domu súp. č. 1410 na Severnej ulici v Kežmarku, postavený na pozemku na parcele C-KN č. 2490, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach na pozemku v príslušnom podiele.

Odporkyňa uviedla, že po podaní návrhu (pod č. V 1927/2011) zistila, že pod číslom V 1914/2011 už bolo vedené konanie o povolenie vkladu vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy, ktorá sa týkala tých istých nehnuteľností a ktoré konanie bolo pre zákonné prekážky prerušené, pričom rozhodovanie v preskúmvanej veci mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie v nasledovnom konaní. Odporkyňa preto podľa § 31a písm. a/ katastrálneho zákona konanie vedené pod č. V 1927/2011 prerušila až do doby právoplatného skončenia konania pod č. V 1914/2011.

Následne jej bolo dňa 27.1.2012 doručené na zápis do katastra nehnuteľností osvedčenie o dedičstve po neb. W. X., rod. X., pod sp. zn. 3D 302/2011, Dnot 317/2011 zo dňa 11.1.2012, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve dňa 27.1.2012, a na základe ktorého sa dedičmi hore uvedených nehnuteľností stali deti poručiteľky Q. R., rod. X. a Q. X..

Odporkyňa v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedla, že v prípade, ak právny nástupca (dedič) prevodcu splyva so zmluvným nadobúdateľom podľa § 584 Občianskeho zákonníka, tak dôjde k splynutiu práv a povinností prevodcu a nadobúdateľa, následkom ktorého je zánik viazanosti zmluvnými prejavmi podľa zmluvy o prevode nehnuteľností a pretože zmluvný nadobúdateľ z darovacej zmluvy - obdarovaný Q. X. nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnosti (k podielu) dedením ešte pred vkladom vlastníckeho práva z titulu darovacej zmluvy, bol návrh na vklad zamietnutý. Odporkyňa dodala, že vklad sa už podľa súčasnej právnej úpravy katastrálneho zákona nedá povoliť čiastočne.

Odporkyňa ďalej v preskúmvanom rozhodnutí poukázala na to, že pri aplikácii § 31 ods. 1 katastrálneho zákona a vzhľadom na vyššie uvedené dňa 7.2.2012 návrh na vklad v konaní vedenom pod č. V 1914/2011 zamietla a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.3.2012. Argumentovala tým, že po zápise osvedčenia o dedičstve po neb. W. X. sa predávajúci z kúpnej zmluvy Q. X. stal vlastníkom uvedených nehnuteľností, avšak len v spoluvlastníckom podiele spolu so svojou sestrou. Správa katastra zdôraznila, že prejavom vôle predávajúceho Q. X. v predloženej kúpnej zmluve bolo previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v celosti. Nakoľko však predávajúci už nebol výlučným vlastníkom, ale iba podielovým spoluvlastníkom prevádzaných nehnuteľností, nemohol nakladať s týmito nehnuteľnosťami ako ich výlučný vlastník. Odporkyňa dodala, že ak by vydala rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva, postupovala by tak v rozpore s rímskou zásadou, ktorá platí v súčasnom platnom práve, v zmysle ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má. Preto návrh na vklad s poukazom na § 31 ods. 1 a 3 katastrálneho zákona zamietla.

V

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spojení s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Dňa 1.10.2013 nadobudol účinnosť zákon č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pôsobnosť správy katastra v sídle kraja ustanovená osobitnými predpismi teda s účinnosťou od 1.10.2013 prešla podľa § 9 ods. 3 a 4 zákona na okresný úrad v sídle

kraja a pôsobnosť správ katastra ustanovená osobitnými predpismi prešla na okresný úrad. V danom prípade na Okresný úrad Kežmarok. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán, ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o potvrdení rozhodnutia odporkyne o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam z titulu kúpnej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom ako kupujúcim a účastníkom konania Q. X. ako predávajúcim, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základy opravných prostriedkov prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 250l a nasl. O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 3 pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu prihladne súd len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 5 katastrálneho zákona vklad je úkon správy katastra; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam (ods. 1).

Záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam (ods. 2).

Podľa § 22 ods. 5 katastrálneho zákona sa v katastrálnom konaní postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, ak tento zákon alebo iný zákon neustanovuje inak.

V zmysle ustanovenia § 28 katastrálneho zákona sa práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 (vlastnícke právo, záložné právo, vecné bremeno, predkupné právo, ak má mať účinky vecného práva, práva vyplývajúce zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, nájomné práva k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov) zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak. Tieto práva k nehnuteľnostiam vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak. Právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení.

Podľa § 30 ods. 1 katastrálneho zákona účastníkom konania o povolení vkladu je účastník právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti (ďalej len „účastník konania“).

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza, a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí, inak návrh zamietne.

Podľa § 31 ods. 7 katastrálneho zákona správa katastra doručí rozhodnutie o zamietnutí vkladu všetkým účastníkom konania. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie. Odvolanie sa podáva na správu katastra, ktorá rozhodnutie vydala v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia. Ak správa katastra podanému odvolaniu nevyhoví v celom rozsahu, o odvolaní rozhodne súd.

Z obsahu spisu krajského súdu vyplynulo, že dňa 31.10.2011 bol správe katastra doručený návrh na vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 28.10.2011 medzi Q. X. ako predávajúcim a G.O. ako kupujúcim. Predmetom kúpy bola vyššie špecifikovaná nehnuteľnosť. Konanie bolo správou katastra vedené pod č. V 1927/2011.

Uvedená nehnuteľnosť bola v tom čase predmetom vkladového konania vedeného pod č. V 1914/2011 na základe skôr podaného návrhu na vklad (doručený správe katastra dňa 28.10.2011) a to z titulu darovacej zmluvy zo dňa 27.10.2011 uzavretej medzi W. X. ako daryňou a Q. X. ako obdarovaným. Toto konanie nebolo ku dňa rozhodovania o vklade vo veci kúpnej zmluvy ešte právoplatne ukončené, účinky vkladu teda ešte nenastali.

Správa katastra preto dňa 14.11.2011 konanie o vklade na základe kúpnej zmluvy prerušila do doby právoplatného ukončenia konania č. V 1914/2011, teda konania o povolení vkladu vlastníckeho práva z darovacej zmluvy.

V konaní vedenom pod č. 1914/2011 odporkyňa zistila chybu v predložených podkladoch na vklad spočívajúcu v nesprávne uvedenom rodnom čísle obdarovaného Q. X. a preto prerušila aj toto konanie s výzvou o doloženie dodatkov k zmluvám, ktorými bude opravené záhlavie darovacej zmluvy.

Počas prerušenia konania daryňa W. X. dňa X.XX.XXXX. zomrela. Preto odporkyňa po zistení okruhu dedičov postupom podľa § 31a písm. a/ katastrálneho zákona dňa 3.1.2012 konanie o povolenie vkladu prerušila do doby právoplatného skončenia dedičského konania.

Dňa 27.1.2012 bolo odporkyni doručené na zápis do katastra nehnuteľností osvedčenie o dedičstve po neb. W. X., rod. X., zomr. dňa X.XX.XXXX sp. zn. 3D/302/2011, Dnot 317/2011 zo dňa 11.1.2012, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve dňa 27.1.2012. V zmysle osvedčenia sa dedičmi vyššie špecifikovaných nehnuteľností stali Q. R., rod. X., dcéra daryne a Q. X., syn daryne.

Správa katastra následne vklad vlastníckeho práva navrhovateľa z titulu kúpnej zmluvy zamietla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa dôkladne zaoberal námietkami navrhovateľa a preskúmal rozhodnutie odporkyne aj z toho hľadiska, či netrpí inými vadami, ktoré by mohli mať vplyv na jeho zákonnosť a pokiaľ dospel k záveru, že preskúmané správne rozhodnutie bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia veci a preto ho potvrdil, bolo potrebné rozsudok prvostupňového súdu, ktorý ho riadne odôvodnil, potvrdiť ako vecne správny. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 ods. 2 O.s.p.

K námietke odvolateľa týkajúcej sa účastníctva konania a ním tvrdenej vady konania (vedeného pod č. V 1914/2011) spočívajúcej v tom, že mu správa katastra nedoručila rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva k bytu z titulu darovacej zmluvy č. V 1914/2011, dáva odvolací súd do pozornosti ustanovenie § 22 ods. 5 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého má lex specialis, v tomto prípade katastrálny zákon, prednosť pred všeobecným predpisom - správnym poriadkom. To znamená, že ustanovenia všeobecného predpisu sa vo vkladovom konaní aplikujú len vtedy, ak osobitný zákon

neobsahuje špeciálne ustanovenia. V danom prípade katastrálny zákon vymedzuje odlišne od všeobecného právneho predpisu účastníctvo vkladového konania a to tak, že účastníkom konania o vklade sú účastníci právneho úkonu, na podklade ktorého sa má právo k nehnuteľnosti zapísať. Účastníkmi darovacej zmluvy (konanie pod č. V 1914/11) boli daryňa - neb. W. X. a obdarovaný - jej syn, účastník Q. X.. Účastníkmi právneho úkonu v zmysle § 30 ods. 1 katastrálneho zákona boli teda len tieto dve osoby a žiadne iné, preto správa katastra nemala žiadnu povinnosť doručovať rozhodnutie o zamietnutí vkladu iným osobám. Ak by tak urobila, konala by v rozpore s ustanovením § 31 ods. 7 katastrálneho zákona. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd považoval túto odvoláciu námietku navrhovateľa za nedôvodnú a neopodstatnenú.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že „...predmetom prevodu po skončení dedičského konania po neb. W. X. bol už len spoluvlastnícky podiel p. R., a to ako celok, ktorého sa vkladové konanie po skončení dedičského konania malo týkať, pričom titulom právoplatného uznesenia o dedičstve dňa 27.1.2012 sa stal podiel odvolávateľa bezpredmetný a na základe tejto skutočnosti sa predmetom katastrálneho konania mal stať výlučne spoluvlastnícky podiel p. R., ktorý bol v tom čase predmetom rozhodovania správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva v konaní vedenom pod V 1914/2011...“, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 31 ods. 1 katastrálneho zákona a povinnosti správneho orgánu z neho vyplývajúce. Správa katastra pri posudzovaní návrhu na vklad skúma, okrem iných, aj tú skutočnosť, či je prevodca nehnuteľnosti oprávnený s ňou nakladať. V uvedenom prípade nastala situácia, že predávajúci mal v zmysle darovacej zmluvy nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnostiam v celosti. Správa katastra však dňa 7.2.2012 návrh na vklad v konaní vedenom pod č. V 1914/2011 zamietla (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.3.2012). Treba zdôrazniť, že tak urobila v súlade so zákonom, nakoľko účastníčka vkladového konania zomrela pred rozhodnutím o vklade, teda stratila spôsobilosť byť účastníčkou konania. Správa katastra preto logicky v konaní č. V 1927/2011 nemohla povoliť vklad vlastníckeho práva v prospech navrhovateľa k predmetným nehnuteľnostiam vcelku, nakoľko syn pôvodnej vlastníčky ako predávajúci z kúpnej zmluvy vlastníctvo k nehnuteľnostiam nenadobudol v celosti (z darovacej zmluvy), ale sa stal len podielovým spoluvlastníkom spolu so svojou sestrou titulom dedenia. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa a vlastnícke právo ku zdedeným nehnuteľnostiam sa do katastra nezapisuje formou vkladu, ktorý má konštitutívne účinky, ale formou záznamu majúceho deklaratórne účinky. Účastník konania Q. X. teda nadobudol dedením podiel na nehnuteľnosti a preto nemohol previesť kúpnu zmluvu na iného nehnuteľnosť v celosti. Ako podielový spoluvlastník nebol oprávnený ju scudzovať bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov. Preto správa katastra nemohla rozhodnúť inak ako tak, že s poukazom na § 31 ods. 1 a 3 katastrálneho zákona návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech navrhovateľa zamietla, pretože zistila, že predávajúci nebol oprávnený sám nakladať s nehnuteľnosťou.

Nemožno dať za pravdu navrhovateľovi, keď tvrdil, že po skončení dedičského konania sa mala stať predmetom vkladového konania už len 1 nehnuteľnosť, ktorej vlastníčkou bola sestra Q. X. a to práve z dôvodu, že v zmysle vyššie uvedeného nebol Q. X. oprávneným nakladať s celou nehnuteľnosťou, teda nebola splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, ktorých splnenie správa katastra je povinná pred povolením vkladu skúmať. Bolo by absurdné, ak by správny orgán mal rozhodovať o prevode nehnuteľnosti, či jej časti patriacej osobe, ktorá na prevod nedala žiaden podnet. Vkladové konanie je konaním výsostne návrhovým a teda pokiaľ spoluvlastníčka nehnuteľnosti Q. R. sama neprejavila jasne, zrozumiteľne a v zákonom požadovanej forme svoju vôľu scudzovať jej spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti a nepodala návrh na vklad (či nespĺnomocnila inú osobu), nemožno pokračovať vo vkladovom konaní a konať s ňou ako s účastníčkou konania (nebola účastníčkou právneho úkonu - kúpnej zmluvy, nepodala návrh na vklad, ani inak sa nestala účastníčkou vkladového konania, s ktorou by mala správa katastra ďalej konať). Odvolací súd na záver zdôrazňuje, že čiastočné povolenie vkladu podľa súčasnej právnej úpravy katastrálneho zákona možné nie je.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., keď navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo nebol v tomto konaní úspešný. Odporkyni zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje. Účastník konania Q. X. si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 79,58 Eur, o ktorých rozhodol odvolací súd podľa § 150 O.s.p. tak, že mu ich náhradu nepriznal.

Za dôvody hodné osobitné zreteľa odvolací súd považoval skutočnosť, že zúčastnená osoba ako predávajúci návrhom na vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorý podala spoločne so žalobcom - kupujúcim, vyvolala samotné správne konanie, ktoré je predmetom súdneho prieskumu, a preto po zamietnutí návrhu na vklad, ktoré súdy vyhodnotili ako zákonné a správne, nemôže profitovať na výsledku tohto konania formou priznania náhrady trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.